

գերակում անուանուեցաւ: 1855ին ընկե-
րացաւ Լորտ Բըսելի, որ մասնաւոր պաշ-
տօնով Վիեննա գացած էր, 1864ին կոչուե-
ցաւ Հնդկաստանի արտաքին գործոց նա-
խարարութեան խորհրդականի պաշտօնին,
յետոյ պատերազմական նախարարութեան
խորհրդականի պաշտօնին: 1872ին Գանա-
տայի կառավարիչ անուանուեցաւ: 1879ին
Բեթերսպուրիի զինպան կարգուեցաւ: 1881
յուլիսին միեւնոյն պաշտօնով փոխարդուե-
ցաւ Պոլսի 1884ին Հնդկաստանի փոխար-
քարութեան կոչուեցաւ, չորս տարի այդ
պաշտօնը վարելէ ետք՝ Բեթերսպուրի
անգլի զինպանութեան եւ չորս տարի
ետքէն ալ՝ 1892ին Բարդի անգլի զինպան
նշուեցաւ: Մոտաւորապէս եօթը տարի է ի
վեր Լորտ Տըքլին ալիւս քաղաքական
կեանքէ քաշուած էր: Լորտ Տըքլին մեծ
կարողութեամբ եւ շրջանայնորդութեամբ
ծառայած է իր պետութեան շահուց, ինչպէս
էր որ Պրիւսիան միացուց Հնդկաստանի
կայսրութեան եւ այս առթիւ արժանա-
ցաւ Աւստրիա եւ Տըքլինի մարքիզի տիտ-
ղոսներուն:

Լորտ Տըքլին ոչ միայն մեծ դիւանա-
գէտ մը՝ այլ նաեւ մեծ գրագէտ մըն ալ
էր: Այս տեսակէտով իր մօրենական մեծ
հայրերն ենթա էր:

Լորտ Տըքլին երկու տարի առաջ Հա-
րաւ-Աթիքիական պատերազմին մէջ կոր-
սընցուց իր անգլիական զորքին իսկ երկ-
րորդ զորքն ալ միեւնոյն պատերազմին
երեսէն թէւեւ ծանրապէս հիւանդացաւ:
Բայց կարելի եղաւ զինքը փրկել: Մեծա-
նուն հանրապետ զինանայնորդ ունի
մէկ քանի երկարութիւններ:

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ.—Ականակուտ Օսմա-
նէյէ պատմանչան տրուեցաւ Մէքլէի
էմիր Ալի-Բեյի փաշայի որդւոյն
Մէհմէտ Ապուլլայի Ալի-Բեյի Ա. կար-
գի Օսմանիէ միւս երթորդիկին Շէրիֆ
Ալի-Բեյի, Պարսկաստանի պատերազմական
գործող նախարար Ապուլլայի խանի եւ
էմէտ-Խալիլ-Տէլէի նապարհ Բուրի խանի:

Ա. կարգի Մէհմէտի Պարսիկ պաշտո-
նատարներէն Վէլի Բէքա Մուսա խանի
եւ Բաղդադէի Պարսիկ պաշտոնէն
Թոմայի:

Բ. կարգի Մէհմէտի մընապի Տընի
քաղաքի զինուորական Պիտից անօրէն
Պ. Թորթ Պաշկէնի Պ. կարգի Մէհմէ-
տի մընապի Տէլէի կայսրի հորեղբորդի
մեծ գուշակին հետեւորդ Պ. Բալէլի:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՈՒՄ

Այս տարեան տոգրերը
«Ըստ կանխագոյն որոշման» ներկայ
տարեան կալուածատուները միջնեւ
տարուոյ վերջը Պետ. գանձուին վերադ-
նելով իրենց պարտքին կէսը կանխիկ եւ
մնացեալը որոշ անուամբ որ ալ ըլլայ,
սեփական եւ սուրբիւր պիտի կրնան հա-
տուցանել: Նկատելով որ երեսնական ներ-
կայ տարեշրջանը լրանալու մօտ է, պէտք
է կալուածատեարք փութան իրենց պարտ-
քը վճարել, որպէս զի այս թողութեան
նէն շրջապիսի Այս գանձուին կրկին
կազմարարութի կալուածատեարք որպէս
զի իրենց պարտքը վճարեն:»

ԲԺԻՇԿԻ ԱՌԱՔՈՒՄ.—Կը յիշուի թէ
ասիկա առաջ որոշուած էր երկու Օսմանի
բժիշկներ Հնդկաստան զրկել, զոն ման-
րէտարական մասնաւոր ուսումնասիրու-
թիւններ ընկու համար: Այսօրեան շո-
գինաւով երկու որդեակ բժիշկները, ո-
րոնք են Հայտար. Գալայի զինուորական
հիւանդանոցին վերահստ հազարապետ
Էմիլ Ենիքը եւ Կիւլանէի հիւանդանո-
ցին բժիշկներէն հարկաւորապէս Տիւստ
պէնիքը կը մեկնին դէպ ի Հնդկաստան:

ՏԵՄԱԿՈՒԹԻՒՆ.—Մաքսային վերա-
տեսել նազիկ փաշտ եւ հետապնդու-
նու թղթատարական վերապատու շէ-
շիւնի Հապալ Է. երկի Բ. Դուրի երթալով տե-
սակցեցան Բարձր. Մեծ-Ենպարտին հետ:
—Նոյնպէս Պարսկական զինպանը ե-
րկի Բ. Դուրի երթալով տեսակցեցաւ ար-
տաքին գործոց նախարարին հետ:

ԱՐԵՒԵԼԻԱՆ ԵՐԿԱՐՈՒՄ.—Ա. կար-
գի Մէհմէտի միջնեւ հետապնդական հա-
ղորդականութիւնը երկուշնի սկսանաւ Ըն-
կերութիւնը հաղորդի չափ գործաւոր կը
բանեցնէ զոն միջանց խաւերը եւ որդ-
եղեմէն քանակաւ կամուրջներ վերանո-
րողներ համար: Այս անդադատական
շահմարան շնորհիւ Բ. Բ. Բ. ի վեր իւ-
նե-Պարսկապի եւ Պարսկական կայսրան
ներուն միջեւ երկուստեայնորդ վերականգ-
նուած է:

Իսկ Պարսկական եւ Բարձր-Բէյի միջեւ
գանձուած միջանց մասերն միջնեւ այս
զինքն անպատճառ պիտի վերանորոգուին,
որով կարելի պիտի ըլլայ այդ գծին վրայ
եւս փոխարութեանց վերակալել Լիւի-
Պարսկապի եւ Սէյիւլէի միջեւ 241րդ
բիւրոսներն վրայ եւ Սէյիւլէի ու Մու-
րատընի միջեւ 183րդ բիւրոսներն վրայ
գտնուած կամուրջներու կատարելաւ եւ
ամրապէս նորոգութիւնը դեռ ժամանակի
կարօտ է: Այսուհանդերձ վարչութիւնը
առժամայ կամուրջներ շինել ձեռնարկած
է երթեւեկութեանց կարելի եղածին չափ
շուտ սկսելու համար: Նախ պիտի նո-
րողութի Մուրատընի կայսրանին միջեւ
գտնուած կամուրջը եւ 241րդ բիւրոսներն
վրայ փոխանցուած (պարսկա) ընկեր պայ-
մանաւ միջնեւ չափաւ մը երթեւեկու-
թիւնը ըստ առաջնոյն պիտի շարունա-
կեն:

— Թղթատարական պայուսակները
Էմիլիէն մէջ հաւաքուած են, եւ հետեւ-
ւարար փետ. 1ի եւ 2ի(Բ. Ե.) պայուսակ-
ները այսօր առուու Տէտ Կաթի ճամ-
բով Պոլսի կը հասնին, իսկ փետ. 3, 10, եւ
11ի պայուսակներն ալ երթելոյն պիտի
հասնին Բէյիւլէի ճամբով:

ԴԱՐՁԵԱԼ ԷՐԿԵՆԻ.—Էմիլիէնի նա-
հանգին ինչորայն դաւաճակնի Գալայի
զինքը գիշերանց եւ յանկարծական կեր-
պով ողորդներ է Էրէնէնի նոր մէկ յոր-
դուին, յունուար 30ին: Յորդուին օտառ-
կութիւնէն տաններու տանները եւ տան
եւ եօթը անոններ փրկել են, իրենց պա-
րունակած արտաքին ու կարապին ալ
շուրեքը քնքեր տարել են: Բարեբաղդա-
բար անձի ու կենդանի կարուստ չկայ:
Այսօր կ'աշխատուի ողորդանքներ պատըս-
պարելու խնդրով:

ՀԱՆԻԹԻՒՆ.—Այսօրնիստահան թրալա
ըսուած տեղը՝ Վէլիէնի արձանին զուրկը
փոխուելու համար կատարուած խուզար-
կութեանց միջոցին, ընտանի մեծութեամբ
եւ խիստ լաւ պահուած ուրիշ արձան մը
գտնուեցաւ որ կը կարծուի ըլլալ եգիպ-
տական Իսիս զոյգուհին Աւելի խորը գոր-
նուած են նաեւ հելլենական թուականներ
մնացած պատ մը եւ հռոմէական ժամա-
նակէն մնացած յաղթական կամար մը:

Այսօրնի միւլթեսարի փաշայ զանի
մը օրէն իզմիր պիտի երթայ այս հնա-
գիտական հարստութիւններու մասին բա-
ցատրութիւններ տալու համար կուսակալ
փաշային:

ԺԱՆՏԱԿՈՒՄ.—Նախընթաց օր Եգիպ-
տոյ մէջ ժամանալու նոր դէպք պա-
տած չէ:

ԷՆԿԻԹԻՒՆ ԶԵԿՈՒՅՈՒՄ.—Էմիլիէնի
լու համար երէկ մայրաքաղաքս հասած
էր, ուղղակի կայս. Պալատ երթալով իր
հաւատարմական զգացումները յայտնու
ՄԱՐԱՄԱՆՈՒՄ.—Մաքսային վերա-
ստան զուարթութեամբ օր Եգիպ-
տոյ մէջ ժամանալու նոր դէպք պա-
տած չէ:

ԷՆԿԻԹԻՒՆ ԶԵԿՈՒՅՈՒՄ.—Էմիլիէնի
լու համար երէկ մայրաքաղաքս հասած
էր, ուղղակի կայս. Պալատ երթալով իր
հաւատարմական զգացումները յայտնու
ՄԱՐԱՄԱՆՈՒՄ.—Մաքսային վերա-
ստան զուարթութեամբ օր Եգիպ-
տոյ մէջ ժամանալու նոր դէպք պա-
տած չէ:

ԺԱՆԿԻՒՄ.—Յունաց պատրիարքարանի
մետրոպոլիտներու ժողովին եօթը անգամ
ներուն պաշտօնավարութեան չընդուն ա-
ւարտած ըլլալով անոր տեղ ուրիշներ
ընտրուած ըլլալին գրուած էր: Այս անգամ
կը լինեց թէ այդ նոր անդամներուն հա-
տանց մէջ ցուցակը պարունակող թագ-
րի մը մատուցուած է Պատրիարքին կողմէ,
զատական ու կրօնական գործոց նախա-
րարութեան:

ՅԱՆՁՆԱԿՈՒՄ.—Առեւտրական դաշ-
նադրներու կնքման յանձնաժողովը օր
հաշուակալութեան ատենի նախագահ
Հասան Ֆէյի փաշայի նախագահութեամբ
կը լաղկանայ Բ. Դուրի մեծ պաշտօնա-
տարներէն, երէկ արտաքին գործոց պաշ-
տօնատան մէջ ի նիստ գումարելով խոր-
հրդակցութիւններ ունեցաւ:

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՏՈՒՆԻՒՄ.—Երկրագոր-
ծական նախարարութիւնը Այսօրնի երկրա-
գործական զինուորական հետադրու իմաց
տուած է թէ ուղղուած մեծաքանակ տու-
նեկեր անկարելի եղած ըլլալով հայրա-
թիւ միւլթեսարի Այսօրնի Եգիպտական
յատկացուելու համար 150,000 չափ
մարկիւսն տունկեր պիտի զրկուին:

ԳԱՐԱՆԻՒՄ.—ՁԵՂՈՒՄ.—Ուսու-
նական կառավարութեան կողմէ Իզմիրէ ե-
կող ապրանք գէմ գրուած քարանթիւսն
ընկած է:

ԲԱՄԱՅԻՒՄ.—Երկրագործական
հետաքննարկ կ'ըսեն թէ բաժնակի զինք
բարձրացուած կ'ըստ է:

ԿՐԵՏԻՒՄ.—Գաղթականներուն յատուկ
եւ Թարապուրու Շափի մօտերը գտնուող
Համիլիէն գիւղին բնակիչներուն հողա-
գործութեամբ զբաղելով ինքզինքնին
սարքեցնելու համար անհրաժեշտ գործի-
ները, հողերը, եւ լուծի անասունները
տեղացի բարեարարներու օգնութեամբ հա-
լիւթելու մասին պէտք եղած հրաման-
ները արուած է Պէյրութի կուսակալու-
թեան կողմէ:

ԵՐՈՒՄԱՆԻՒՄ.—Ֆրանսական ընդհա-
նուր հիւպատոսը Պ. Տիւրա առջի օրը
Սալոնիկէ շողեւնուով Մարտիկայէն մայ-
րաքաղաքս, այս տեղէն ալ դարձեալ
նոյն շողեւնուով դէպ ի իր պաշտո-
նատեղին պիտի երթայ:

ՀԱՅԿԵՐԱՆԻՒՄ.—Ուսուսական դեռպան
Պ. Չինովիէի կողմէ առջի օրը հացիկ-
րով մը արուեցաւ, որուն ներկայ գտնու-
եցան Ռուսիոյ երկուստեայնորդ Պոլսի
թեմական պաշտօնատարներէն Պոլսի գտնուող
Պ. Տալիւիէի եւ զինպանատան զինուոր-
ական կողորդները ու զանազան հրաւի-
րակ անձնաւորութիւններ:

ՄԻՍԻՒ ԳԻՆԵ.—Նախընթաց օր Վառ-
նայէն եւ Գէնէնէն շատ մը ոչխար-
ներ եւ եղբոր Պոլսի բերուեցան: Յուսուի
է որ այս առթիւ միայն գինը աժանայ:

ԹԻՖԼԻՍ.—Այս օրերս մայրաքաղա-
քէս մեծաքանակ թիֆլիսի զրկուեցաւ
Հոստոն:

ԹԱՆԹԱՎԻՍ.—Միայն 2իս պէն
պատկանած «Անգարա» անուն շողեւնու-
կայս. Իրատէով Մախուսէի Լոկերու-
թեան կողմէ գնուած է:

ԱՅՄԻՒՄ.—Գինը իջնելու վրայ է:
Իսկ կորեկներ բարձրանալու հակամէտ:

ԼՈՆԴՈՆ.—Մէջ վերջերս մեծած մեծա-
հարուստ յոյն դրամատէր Պ. Վայրանի
հեղինակութեամբ համար մէկուկէս միլիոն
օսկի կտակած ըլլալուն լուրը բոլորովին
կը հերքուի: Իր ձգած ամբողջ հարուստ-
թիւնը Յուլիէս միլիոն ֆրանքի չափ
է կրտսի, եւ ոչ թէ 5 միլիոն անգլիական
օսկի ինչպէս կարծուել էր:

ԿՐԵՏԻՒՄ.—Վաճառականներէն Յովհան-
նէս Է. Գի. պաշտօնային մը իր տիրոջ ան-
ուամբ զանազան առեւտրական գործած-
նութիւններ ընկելով 1800 Օսմ. օսկի գու-
մար մը կ'երթանք ու ճամբայ կ'ելլէ Պոլսի
գալու համար, բայց Տրապիզոն հասնելուն
կը ձեռքաւորուի անմիջապէս ու կը զրկուի
ուղղակի էրզրումի բանտը:

ԵՐԿԵՆԻ.—Յունուար 29ին գի-
շերուան ժամը 4ը քսան անցած Գուշ-
Ատայի մէջ ստակալ երկրաշարժ մը տեղի
ունեցած է թէեւ, բայց մարդու մեծ չէ
պատահած:

ԵՐՈՒՄԱՆԻՒՄ.—Նորընտրու միւլթեսարի
կայսերական զինանք քարանդակներէն
Օսման Գիւլիւմ պէն երէկ կայս. Պալատ
երթալով վերջ Մաքսային շողեւնութեան
շողեւնուով մեկնած է իր պաշտօնատե-
ղին:

ԱՌԱՔՈՒՄ.—Մաքսային վերա-
ստան զուարթութեամբ օր Եգիպ-
տոյ մէջ ժամանալու նոր դէպք պա-
տած չէ:

ՄԵՐԻՒՄ.—Գաւառական մէջ աւա-
ղակութիւն ընող խումբի մը երկու ան-
գամներուն մեծած վիճակի մէջ ընտու-
րուած ըլլալով գրուած էր: Այս անգամ նոյն խում-
բին պատկանող ուրիշ մէկ երկու աւա-
ղակներ ալ ընտուած են Սալոնիկէ գիւղին
մէջ:

ՀՐԵՆԻ.—Լորդերի մամուլը գրուած
միջոցին Սկիւտար հրդէն մը ծագած է:
Մանրամասնութիւնը վաղը:

ԱՇԽԱՐՀԻ ԶՈՒՆԱՏԵՐ

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐ	Նաւագանգեկ Հաւա Լաւիկի	ԹՅՈՒՄԵՒԱ
ԵՂ. 7/30 փե.	Նաւագանգեկ Երեւոյ Պարսիկ Հիւանդանոցի	ՊԱՐԱԿԱՆ ԳՊԵՆՏԵ.
ԵՂ. 9/32 փե.	Պարսիկ Աղքատաբնոց	ԲԵՐԱ-ԲԱՄԱՍ
ԵՂ. 10/1 Մարտ	Պարսիկ Յոյն վարձարանաց Թարաւայի	ԲԱՐՈՒՄ ԲԵՐԱ-ԵՆԱՆ
Կիթ. 24/ Ապր.	Նաւագանգեկ Աղք. Հիւանդանոցի	ԲԱՐՈՒՄ ԲԵՐԱ-ԵՆԱՆ

Աղք. Հիւանդանոցի Նաւագանգեկ վերջնա-
կանապէս արուած է յուպիկայ Մարտ 24 կի-
րակի օրու: Կարգադիր Մաքսային արու-
նային մեծած մը եղած էր հանդիսակցներուն հա-
զարս թիւը, այս առիթ վաճառ է Բիւր-Զանի քա-
րանքի տանը ու Լուիս Թիւրքի տանը անի
քննարկելու համար: Իր 30ի զոյգ օրեակե-
րով՝ Կի յոյսի հետ թէ մէկ տոնակալ մէկ ան-
միջապէս Խաւանքի պիտի ունենայ, ինչպէս կ'ը-
լայ բոլոր միւս նաւագանգեկներուն առիթ: Այս
եօթիմիւրեք երէ իրականութիւն գտնելու յարգի
մը բազմապատկեց հասարակութեան, գնահատելի
յայտարարութեան մէջ պիտի ըլլայ այս առիթ
Կարգադիր Մաքսային արու-
նային Խաւանքի տանը անի քննարկելու համար:
Այս առիթով նաւագանգեկի attractionներ
ունենալով պիտի խոյսի մասնաւոր հաշիւ-
տուով:

ԱՅԳԱՅԻՆ

Խաւանքի ժողովը այսօր ամբողջութեամբ
գումարուեցաւ: Ղալաթիոյ խորհրդարանը,
Ս. Պատրիարքին նախագահութեամբ Նիս-
տը բացուեցաւ պէս կարգացուեցան նախ-
աւարտութեան կողմէ Ներքեան Սրբազանի
զրկուած նամակը, եւ այն անձնական
նամակը, զոր Վարչութեան Ս. Նախա-
գահը ուղղած էր Ն. Սրբազանութեան Այս
ընթացիկներէն վերջ, Ժողովը կարգաց
նաեւ այն ընդարձակ պատասխանը զոր
Ներքեան Սրբազան ուղղած էր Ս. Պատ-
րիարքին:

Խորհրդակցութիւնները կը շարունակ-
ուէին մինչեւ թիւթիւն մամուլը գրուած
միջոցին:

Պատրիարքարանը չհաղորդեց աղք.
մամուլին ցանկը այն նշանաւորութեանց
որոնք երէկ կատարուեցան, կ'ըսեն թէ
ասոր պատճառն են լրագրական քննա-
դատութիւնները Միւս կողմէ, բոլորն
ալ կան թէ խօսեցանքներ խնդրած են
Պատրիարքարանէն որպէս զի իրենց ա-
նունը հրատարակութեան շարունակ
պէս պայմաններուն մէջ որով արուած էր
նախարար շարժում: Այս պարագային մէջ
կը կարծենք որ եթէ փոխանակ «ստորին»
եւ «ծրի» նախատական մակդիրներուն,
խօսեցանքներուն անունին առջեւ Ա. Բ.
Գ. կարգերը նշանակուին, ո' եւ է անպա-
տեւութիւն չի մնար: Այդ կարգերն ալ
վերջուած տեսնելու փափագողներ կան
մէկն, բայց մեծ անհրաժեշտ կը նկա-
տենք զանոնք, որովհետեւ զոր օրինակ
ամուսնական վիճակագրութեան մը պատ-
րաստութեան համար երբ պէտք ըլլայ
մեր թիւթիւնը զինուոր, այդ բաժանում
ները կրնան օգտակար ըլլալ ամուսնա-
ցողներու նիւթական կացութիւնը հաւաք-
նալու համար:

Ներկայտուին հասած տեղեկութիւններէ
ցաւով կ'ըսենք թէ Առաջնորդ Այվալ-
ան Յովհանի եպիսկոպոսի առաջական
վիճակը միշտ կայուն ըլլ մնայ, եւ շատ
հեռու է սպաքինման ո' եւ է յոյս ներ-
շնչել:

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՅՍՈՐՈՒՄ

Վիեննա, 13 Փետր.—Բոլիբիէի Բո-
րիսլոնցից կը հաղորդէ թէ, Մոսկաթ,
Վիեննա Գաւառից հաւերէն բաղկաց-
եալ աւստրիական զորական նաւաւոր
մը միջնորդական մէջ մարտնչներ պի-
տի ընէ: Պիտի այցելէ բաղմաթիւ նաւա-
նանգիւսներ, ընդ որս, Բոլիբի, Թարսն-
գո, Նարուի, Սիւլիա, Թուրք, Պարսիկ-
նա, Արեւմտեան Եւրոպայի Արեւելիս:

ՊԻՏԱՐԻՍ.—Երեսփոխանական Ժո-
ղովին մէջ, նախարարաց խորհրդին նա-
խագահ Պ. Չէլ Թրանց Թիւրքիստան ար-
հիզուքին Բեթերսպուրի ըրած այցելու-
թեան առթիւ եղած զանազան հարցա-
պնդութիւններու պատասխանելով, կը հեր-
քէ ատենաբաններու կողմէ յայտնուած
կարծիքները, որոնց համեմատ իր թէ
երեսիկ զինակցութիւնը պիտի խախտէ:
Երեսիկ զինակցութիւնը, կ'ըսէ հոնգա-
րական նախարարապետը, զինակցներու
չանկերուն մէջ այնքան խոր արմատներ
ձգած է, որով անոնց ստիպել ամեն տեղ-
տեսական շարժումներու հետեւելով
տեղի ունեցած եւ անցողիկ վիճակէ
յառաջացած դժուարութիւնները կը հար-
թիւն: Թրանց Թիւրքիստան արհիզուքին
Բեթերսպուրի այցելութիւնը պարզապէս
քաղաքավարական արարք մըն է: Իրա-
ւ է թէ այդ այցելութիւնը, տեղի ունեցած
փայլուն ընդունելութեան մը պատճառաւ:

ՂԱՆԱԹԻՈՑ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱՅԻՄ, 31 Յուն.	Ժողովարան Սոսիալիստ Գրեյս Ժողովարան Սոս. Սոս. Թիւրքի Եւրոպ. Արեւելիս Գրեյս
-----------------	--

(Շարունակելի)